

מחווון לבדיקה - משימת הערכה 1 חומש דברים

כיתות ו' שנת תשפ"ה

שאלה 1 [6 נק']

ידע	
תשובה נכונה:	ז בשבט (בשנה הארבעים ליציאת מצרים)
תשובה חלקית:	בחודש האחד עשר, בחודש שבט
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת

שאלה 2 [6 נק']

ידע	
תשובה נכונה:	מינוי של שופטים חכמים רבים נוספים מתוך העם ('שרי אלפים', 'שרי מאות', 'שרי חמישים' ו'שרי עשרות') אשר יפקדו על המשפטים. הם ישפטו במקרים הרגילים, ואילו למשה יביאו רק את הדברים הקשים.
תשובה חלקית:	מינוי שופטים / מינוי 'שרי אלפים' ו'שרי מאות' /
תשובה שגויה:	'לשפוט צדק', או כל תשובה אחרת

שאלה 3 [6 נק']

ידע	
תשובה נכונה:	כי ארץ אדום ניתנה לבני עשו לירושה על ידי הקב"ה.
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת

שאלה 4 [6 נקודות]

ידע	
תשובה נכונה:	2 – הגולן והבשן
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת

שאלה 5 [10 נקודות]

סעיף א – ידע [5 נק']	
תשובה מלאה	לעבור את הירדן ולראות את ארץ ישראל
תשובה חלקית	לראות את ארץ ישראל
תשובה שגויה	כל תשובה אחרת
סעיף 2 - ידע [5 נק']	
תשובה נכונה	כדי שיוכל לפחות לראות את ארץ ישראל, שהרי לא יוכל להיכנס אליה.
תשובה שגויה	כל תשובה אחרת

שאלה 6 [6 נק']

זיהוי נושא	
תשובה נכונה:	2 – קביעת ערי מקלט בעבר הירדן
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת

שאלה 7 [8 נק']

ידע, יישום	
תשובה נכונה:	'לא תספוי' – [4 נק'] להוסיף מין על ארבעת במינים, להוסיף יום על חג (לפי פירוש רש"י), או: דוגמה להמצאה של מצוה חדשה (לפי פירוש רמב"ן) 'לא תגרעו' – [4 נק'] להוריד מין מארבעת המינים ליטול שלש מינים בלבד, להריד פרשה בתפילין (על פי פירוש רש"י) או להחליט שמצוה אחת מתוך תרי"ג מצוות אינה מהתורה ולא לקיימה (על פי פירוש רמב"ן)
תשובה שגויה:	חזרה סתמית על האמור בשאלה - 'להוסיף על המצוות' וכדו', או כל תשובה אחרת

שאלה 8 [10 נק']

סעיף א – ציטוט [5 נק']	
תשובה נכונה	ציטוט של כל תשעת המצווים בשביתה האמורים בפסוק – 'אֶתָּה וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחֹמְרְךָ וְכָל בְּהֵמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ'
תשובה חלקית	ציטוט חלקי של הנ"ל, או/וכן ציטוט של מילים לא רלוונטיות לשאלה.
תשובה שגויה	ציטוט של פחות משלש מילים רלוונטיות/ ציטוט של מילים לא רלוונטיות
סעיף ב – שכתוב [5 נק']	

תשובה נכונה	תשובה המספקת נימוק בלשונו של התלמיד – כשם שהקב"ה פדה אותך/או : את בני ישראל) כשהיית עבד במצרים, כך עליך לתת מנוחה לעבדך, זכרון לכך.
תשובה חלקית	תשובה ללא הנמקה – משום שהקב"ה הוציא את עם ישראל ממצרים.
תשובה שגויה	כל תשובה אחרת, או תשובה שמצטטת את הפסוקים ללא כתיבה בלשון התלמיד

שאלה 9 [8 נק']

ידע, ציטוט [4 נק' לכל סעיף]											
תשובה נכונה:	ציטוט נכון של כל ארבע המצוות:										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>הציטוט</th> <th>האיור</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>א – (מזוזה):</td> <td>יכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך'</td> </tr> <tr> <td>ב – (תפילין של יד)</td> <td>וקשרתם לאות על ירך'</td> </tr> <tr> <td>ג – (לימוד תורה)</td> <td>ושננתם לבניך ודברת בס'</td> </tr> <tr> <td>ד – (תפילין של ראש)</td> <td>והיו לטטפות בין עיניך'</td> </tr> </tbody> </table>	הציטוט	האיור	א – (מזוזה):	יכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך'	ב – (תפילין של יד)	וקשרתם לאות על ירך'	ג – (לימוד תורה)	ושננתם לבניך ודברת בס'	ד – (תפילין של ראש)	והיו לטטפות בין עיניך'
הציטוט	האיור										
א – (מזוזה):	יכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך'										
ב – (תפילין של יד)	וקשרתם לאות על ירך'										
ג – (לימוד תורה)	ושננתם לבניך ודברת בס'										
ד – (תפילין של ראש)	והיו לטטפות בין עיניך'										
תשובה חלקית:	ציטוט נכון של 2-3 מצוות										
תשובה שגויה:	ציטוט נכון של מצוה אחת, או 0 מצוות.										

שאלה 10 [ערכים, 10 נקודות]

<p>בשאלת ביטוי אישי ההגדרות של 'נכון' ו'לא נכון' משתנות, וישנן תשובות רבות אפשריות. המורה ינקד לפי שיקול דעתו, ולפי המצופה מהתלמיד. הציפיה היא כי התלמיד יביע בדרכו ובמילותיו משמעות האמירה של 'שמע ישראל'. נוכל להציע 3 רכיבים שיכולים להופיע בתשובה: התלמיד מצביע על <u>מרכזיות</u> הפסוק 'שמע ישראל' למי שהוא יהודי [הצהרה של אמונה, סמל המוכר לכל יהודי], התלמיד <u>מנמק</u> זאת [משום שיש בו קבלת עול מלכות שמים, הצהרה של עם ישראל שהם מאמינים], או אף <u>קושר</u> בין ערכים המופיעים בפסוק לבין הסיפור המופיע בשאלה (מסירות נפש, תפילה וזעקה)</p>
--

שאלה 11 – רש"י [10 נקודות]

סעיף א – הבנת הקשר לפסוק [5]	
תשובה נכונה:	יְכֹלֵי
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת
סעיף ב - הבנת תוכן רש"י [5]	
תשובה נכונה:	שיש לומר את דברי תוכחה ישירות לבעל הדבר עצמו ולא על ידי שליחים (ומכיוון שמשא הוכיח את כל ישראל הרי שכולם היו צריכים לעמוד לפניו)
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת

שאלה 11 - השוואה [14 נקודות]

סעיף א – איתור הדמיון [4 נק']		
תשובה נכונה:	גם אברהם וגם משה מצטווים על ידי הקב"ה לראות את ארץ ישראל, לארבע רוחותיה.	
תשובה חלקית:	דמיון שאינו מרכזי – 'שא עיניך', בשניהם מופיעים כיווני השמים,	
תשובה שגויה:	כל תשובה אחרת, כגון: חזרה על דמיון המופיע בשאלה ('שניהם מנהיגים') וכדו'	
סעיף ב – פריטי השוואה [10 נק']		
שם המנהיג	אברהם (חומש בראשית)	משה (חומש דברים)
מה הפעולה המרכזית [הדומה] שהמנהיג עושה	צופה על חלקי ארץ ישראל ממקום גבוה / 'רואה את ארץ ישראל'	צופה על חלקי ארץ ישראל ממקום גבוה / 'רואה את ארץ ישראל'
מהי הסיבה לכך שהקב"ה מצווה עליו לעשות זאת?	ה' מברך את אברהם, ומראה לו את הארץ שתהיה לו ולזרעו	הקב"ה דוחה את תחינת משה להיכנס לארץ, ורק מאפשר לו לראותה מרחוק
צטטו את המילים המתארות את כיווני השמים	'צִפְנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וְיָמָה'	'יָמָה וְצִפְנָה וְתִימָנָה וּמִזְרָחָה'
האם דברי הקב"ה מתייחסים בעיקר למנהיג או לזרעו	לזרעו של אברהם – הבטחה שעם ישראל יירש את ארץ ישראל	למשה בלבד.
מהי הפעולה הנוספת שהמנהיג עושה אחר כך	מתהלך בארץ לארכה ולרחבה כדי לרשת אותה (ממשיך את קיום ההבטחה)	ממנה את יהושע להמשיך את דרכו
[רשות-בונוס] האם יש דבר נוסף שתוכלו להשוות?	כל השוואה תכנית (ארץ ישראל היא ארץ טובה וכדו'), או מילולית ('שא עיניך וכדו'), דומה, או שונה (אברהם מקבל ברכה נוספת על זרעו וכדו')	